

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K. negyedévre 3 K —
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50¢.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A válságos helyzet.

Eljutottunk odáig, hogy a koalíció visszautasított minden további alkudozást és gróf Andrássy Gyula végkép lemondott a királytól kapott megbizásról. *A helyzet tehát bizonytalanabb, mint volt és Magyarország ma olyan fordulópont előtt áll, a mely ugy lehet, hosszú időre el fogja dönteni az ország sorsát.*

De azért nil desperandum! Kétségbeesésre igazán semmi ok sincsen és csüggedni sem kell, se nem szabad. Az ellenzéki pártok szövetségét újból megpecsételték és ezt a falankszot nem is fogja megbontani semmi eszköz se. A nemzet pedig a maga igazának tudatában nyugodtan, hidegvérrel várhat, míg a bécsi körök teljesen meg nem puhultak a viszonyok kényszerítő hatása alatt. Passzív rezisztencia a legteljesebb mértékben! Ez kell, hogy legyen a jelszó egyelőre. Pénzt és katonát nem adunk.

Pedig nagyon szeretnének kicsikarni belőlünk pénzt és katonát, nagyon sok katonát is. Almodoznak nemcsak az ujoncjutalék fel-emeléséről, hanem arról is, hogy

megszavazzassanak velünk 450 milliót ágyukra és hadihajókra. Negyszázötven millió! Nem is sok. A jólét ugyanis majd fölveti az országot és a polgárság, amelyet a teher alig nyom, epedve várja, hogy több adót fizethessen.

Ha felemeljük az ujonclétszámot és megadjuk a sok száz milliót, akkor kegyesen megengedik, hogy kényünk-kedvünk szerint intézzünk el belső reformokat, de a katonai kérdésekben nem engednek, mert az felségjog. No hát pénzt és katonát adni, az meg a népfelleg joga. — Ragaszkodjunk mindegyikünk a magunk jogához és meglássuk, ki bírja tovább?

Csüggedés nélkül, erős elszánt-sággal, minden harera készen néz az ellenzék a jövő elébe.

Komoly és válságos az a helyzet, amely Andrássy missziójának befejezésével előállott. De még sem vigasztalan. El lehetünk készülve veszedelmes kísérletezésekre, olt-hatatlan hatalomvágyukban annál lelkiismeretlenebb szabadelvű uraknak va banque-játékaira. A koalíciónak, a háta mögött álló nemzetnek és népnek van egy fegy-

vere, amely ma a legalkalmasabb arra, hogy teljes felfordulás ne álljon be. *Ez a fegyver a passzív rezisztencia.*

Andrássy nyilatkozata.

A disszidensek körében Andrássy Gyula gróf is megjelent. A beszélgetés tárgya természetesen az ellenzék határozata volt.

Andrássy Gyula gróf kijelentette, hogy Apponyi előadása a helyzetről teljesen tárgyilagos és mindenben megfelel a történeti valóságnak. Csak a határozati javaslatnak azt a passzusát nem találta helyesnek, a mely arról szól, hogy a gazdasági kérdések is elhomályosultak. Itt — ugymond — félreértés foroghat fenn, vagy nem úgy fogják fel az ellenzéken a helyzetet, mint ő. Mert szerinte a gazdasági kérdésekben a királynak ma is az az álláspontja, hogy beleegyezik a gazdasági különválásba, de előbb egyezzenek meg a két kormány.

Valaki azt kérdezte Andrássy gróftól, hogy miként támadhatott a félreértés?

Andrássy Gyula gróf erre azt a választ adta, hogy ő a koalíciót csak a király előtt képviselte, de egyáltalán nem foly bele az ellenzék elhatározásába.

A helyzetről egyébként Andrássy nem akart részletesen nyilatkozni s kijelentette, hogy a képviselőház legközelebbi ülésén

Elment...

Elment, még hallom könnyű léptit,
Amint a lépcsőn leszaladt
S ölébe kapva kis motyóját,
Tova suhant a fák alatt.

Még látom kék szemét ragyogni,
Mig pajkosan felém vezet
S félig szomorúan, félig vigan,
Susogja halkan: ég veled!

Még szög-hajának illatárját
Érzem köröttem lengeni,
És nem merek a pusztá, árva
Szobában széttekinteni...

Szentessy Gyula.

Perlekedő asszonyok büntetése.

Egy londoni elkeseredett férj megidézette a feleségét a bírósághoz, mert már nem tudta elhallgatni nyelvelését. Az asszony minden ok nélkül szidta-hordta nap-estig, csak azért, hogy a szája folyton járjon. A bíró először a férjet hallgatta ki, aki előadván panaszát, igazait egy egész sereg tanuval bizonyította.

Ezután az asszonyt hallgatta ki a bíró, aki azonban nem is védett, de nem is akart mentségére semmit sem felhozni, hanem tördelmesen bevallott mindent, csak arra

kérte a bírót, hogy ha arra ítélné, hogy nyilvánosan „viz alá merítsék“, akkor haszsa el az ítéletet arra való tekintettel, hogy most nagyon hideg a víz. Azt hitte a jámbor, hogy az a régi büntetés, amelylyel a hozzá hasonló nyelves és férfetetlen asszonyokat fenytették, még most is divatban van, pedig az már régen divatját multa s nem tartozik már a fenytítő eszközök közé.

Valamikor pedig az ilyen fenytésnek igen nagy szerepe volt az angol igazságszolgáltatásban. A rágalmozó, nyelves és férfetetlen asszonyt egy párszor a víz alá merítették és pedig mindig a legnagyobb nyilvánosság előtt és a hideg vizkura majdnem minden esetben bevált. Egykori feljegyzések igazolják, hogy ez a víz alá merítés még 1809-ben is használatban volt, mint igen hathatós fenytítő eszköz.

Kingstonban e célra annak idején egy egész külön hid volt építve. A hidról kötélen csüngött le egy szék s az elítelt asszonyt abba ültették bele, s miután jól hozzákötötték, a meghívott nézők nagy tetszésrivalgása közepette háromszor a víz alá merítették, úgy hogy csak a feje látszott ki. Ha véletlenül néha le is nyelt egy korty vizet, nem volt olyan nagy baj, sőt talán az orvosság annál jobban használt.

Cambridgeban is volt egy hasonló célra épített hid, a melyen a furcsa ítéletet vég-

rehajtották. A hidról egy közepén alátámasztott gerenda nyult a víz fölé s ennek a végére volt kötve a szék, a melybe a delikvenst ültették. A törvény eltörlése után is ott lógott még a szék jó ideig, mintegy elrettentő például, később azonban elvitték s még most is őrzik, okulásul rajzolván rá két perlekedő asszonyt, a kikért az ördög jön a pokolból. Mikor a büntetésnek ezt a módját abbahagyták, akkor mást kezdtek el. A férfetetlen asszony formális szájkosarat kapott és azután meghurcolták az egész városon keresztül.

Több ilyen régi emléket őriznek egyes muzeumokban. A szájkosarat a fejre akasztották, úgy hogy az egész arc jól látható volt, csak az illető szájába egy nyelvféle szorító hatolt be, a melytől a bűnös nem volt képes a saját nyelvét megmozdítani s a száját kinyitni.

Az így felszájkosarozott asszonyt azután két-három napig kísérgettek az utcán, a mikor legtöbben jártak, addig míg az illető a megbánás jelei nem mutatkoztak. Ez is nagyon alapos kura volt s majdnem minden esetben bevált. Javithatatlanok természetesen mint mindenhol, itt is akadtak.

Nálunk radikálisabban végeznek az összeférhetetlen természetű asszonyokkal. Elválnak tőlük.

UJ! Debreczenben föltalált és szabadalmazott Kályha festék három színben előállítva u. m. Ezüst, Krém és ólom kis doboz 80 kr. (1 kis kályhára) nagy doboz 1-20 kor. (1 nagyobb kályhára) tartóssága az eddigieket jóval felülmulja, legnagyobb tüzelésnél sem pattan le (Mint az eddigiek) sőt erősebben tapad. A készítő jótállást vállal. Kálcsav-u. 18. Vezérköp. és eladás **Bészler és Dávid** vaskereskedőknél, Debrecen, Plac 7.

felhasználja az alkalmat s részletesen be fog számolni a válság során a megoldás érdekében tett lépéseiről.

A disszidensek körében egyébként az a vélemény, hogy a király most a szabadelvű párt valamelyik tagjával fog kísérletezni. Ennek sikerében azonban nem biznak s azt hiszik, hogy az ellenzék helyzete a lehető legkedvezőbb s egyáltalán nincsen ok arra, hogy sötétnek fessük a jövőt, a mikor nyilvánvaló, hogy a koronának előbb-utóbb engednie kell, ha nem akarja, hogy a dolgok fejök tetejére álltassanak mindkét országban.

Mi lesz?

A politikai körök általában csak találgatásokra vannak utalva és biztosat senki sem tud. Egyelőre még azt se tudják, hogy a király már most mitévő lesz és hogy a legközelebbi jövőben kit hi meg magához kihallgatásra.

Ma délelőtt Tisza volt nála újabb audiencián és hihetőleg ez alkalommal elhatározatott, hogy a tovább teendő lépések mik lesznek. Sőt valószínű, hogy már holnap kap meghívást valamelyik „alkalmasnak” látszó politikus, akit a nemzet ellenére, a bécsi program alapján ki lehetne nevezni miniszterelnöknek. *Poszitiv hír azonban mind-ezideig erről még nincsen.*

Sokat emlegetik mint leendő miniszterelnököt az aulikus gróf Zselénszki Róbert, aki legközelebb aranygyapjas vitéz lesz. Mondják, hogy vállalkoznék és ezt el is hisszük róla. A szabadelvű párt természetesen örömmel fogadná őt vezérének, egyáltalában nem törődve azzal a csekélységgel, hogy Zselénszki oly távol áll a liberalizmustól, mint Makó Jeruzsálemtól.

Egyáltalában akceptál mindenkit, aki az ő soraiból való. Láng Lajos? mert bizakodnak abban is, hogy Láng kerül a kormány élére. Sőt ifj. gróf Zichy Jánost is készségesen fogadnák vezérének.

Csak a kuriózum kedvéért említjük föl azt a ma elterjedt hírt is, hogy állítólag Széll Ignác államtitkár lesz a miniszterelnök egy hivatalnok-minisztérium élén. *Ez a kabinet a parlamentben be se mutatkoznék, hanem vinné tovább az ügyeket az országgyűlés nélkül.*

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az egyházkerület új főjegyzője. Az egyházkerület főjegyzői tisztségére elrendelt szavazás eredménye a jövő hét végén nyilvánosságra kerül. A szavazatokat, mik e hó 31-ig adandók be, április 1-én fogja felbontani az e célból kiküldött bizottság.

A zsinat. A zsinat ülésai e héten valószínűleg véget érnek. A tárgyalásokon több ízben Dégenfeld József gróf, a tiszántúli egyházkerület főgondnoka elnökölt, s elnököl ma is, mint világi elnökhelyettes. Dégenfeldnek ez a kitüntetése a debreceni egyházi körökben igen jóleső hatást tett.

Tanárválasztás a főiskolában. A depr. ref. tanintézetben már régebben megüresedett természettudományi-földrajzi tanszékre hirdetett pályázat határideje folyó hó 22-én lejárt. Pályáztak Nagy Vilmos a debreceni ev. ref. tanítóképzőintézet helyettes tanára, dr. Szentpétery Zsigmond müncheni egyetemi docens, Szegedy Dezso a nagyenyedi ref. kollégium rendes tanára és Majtényi András a szatmári ev. ref. főgimnázium rendes tanára, tehát összesen négyen. A választás elébe legtöbb reménységgel Nagy Vilmos tekinthet. Egy évi helyettes tanári működése az illetékes körök és felettes hatósága figyelmét maga felé fordította s azok bizalmát és teljes megaláztatását érdemelte ki. A debreceni ev. ref. tanítóképző intézetben eltöltött eddigi tanári munkássága csaknem bizonyossá teszi megválasztását. A tanszék betöltése a füzántúli ev. ref. egy-

házkerület tavaszi május hóban tartandó közgyűlésén lesz. Addig is a tanítóképzőintézet tanári kar átvizsgálja a pályázati kérvényeket és megojti a jelölést, melynek alapján majd a választás fog történni.

Biblia-estély. Mindnagyobb közönséget vonz, különösen a kollégiumi tanuló ifjúság köréből és mindinkább kedveltebbé tudja tenni a hittanhallgató ifjúság azokat az estélyeket, amelyeken a biblia egyes részeit felolvassák és megmagyarázzák és amelyek még csak ebben az évben kezdődtek. Ez mutatja a hittanhallgató ifjúság sokoldalú tevékenységének mintegy elmaradhatatlan sikerét. Tegnap is nagy érdeklődéssel folyt le a biblia-estély. Uray Sándor segéd-lelkész magyarázta János evangéliumának felolvasott részeit. Az estélyt közének nyitotta meg és zárta be. — A biblia-estélyek nyilvánosan tartatnak és minden esütörtökön este 7 és fél óraker kezdődnek az akadémia I. szamu termében.

A kulturmérnöki hivatal egy éve.

Debrecen, március 24.

A debreceni kulturmérnöki hivatal hatásköre alatt az elmúlt évben teljesített és a jelen évre tervezett munkálatokról, a hozánk érkezett jelentés alapján, a következőkben számolunk be: Az előző évben kerültek kivételre:

Szatmárvármegye területén a gróf Károlyi Lajos és Sándor több uradalmában, továbbá Erdődön, Szarabereken, Tiszabereken, Avasujvároson, Berencén és több kisebb gazdaságban 170.681 m³ földmozgósítást igénylő lecsapolások, csatornázások, csatornatisztítások 40140 korona 90 fillér költséggel házi kezelésben és a Mária és Boldád vízi társulat területén a Mária patakon teljesített munkálatok, melyek 48575 m³ földmozgósítást igényeltek és Lusztbaum Testvérek vállalatában 25369 korona 80 fillérrel kerültek kivételre; Szilágyvármegye területén a Szilágypatak szabályozását 83.000 m³ földmozgósítást igénylő földmunkáját Szántó Sándor vállalkozó teljesítette 12436 korona 16 fillér költséggel, az Inoics Széplaki patak szabályozási munkáit pedig házi kezelésben 7000 m³ földmunkával 1170 korona költségen hajtották végre, Hajdúvármegyében 33182 köbmétert igénylő alagesővezést és lecsapolást 12598 korona 88 fillér és Szabolcsvármegyében 14981 m³ földmozgósítást igénylő alagesővezést és lecsapolást teljesítettek 4540 korona 24 fillér költségen házi kezelésben.

Az 1905. évre a következő munkák vannak előirányozva: Szabolcs vármegye területén a Nyíri vízfolyás rendezése Szaniszló, Csomaköz, Bere, Fény és Csanáloson 90.000 m³, a Homoród patak rendezése 45.000 m³, gróf Károlyi Lajos uradalmában csatornázás és lecsapolás 25.000 m³, az Eger és Szarlesapolási társulat területén mederrendezés 30.000 m³, a remetemezői patak szabályozása és alagesővezése 15.000 m³ és több kisebb gazdaságban alagesővezések és lecsapolások 20.000 m³ földmozgósítással. Mindezen munkák házi kezelésben fognak eszközölni. Szilágy vármegyében házi kezelésben kerülnek kivételre a következő munkák: a Gyümölcséses v. v. társulat területén 12.000 m³ földmozgósítással járó csatorna elkészítése, egy patak átvezése, a Szilágypatak szabályozása, csatornatisztítások, a Kraszna szabályozása. Hajdú vármegye területén: Debrecenben, Csegén és Nádudvaron összesen 156.269 m³ földmozgósítással járó munkákat fognak végezni 9783 korona előirányzattal házi kezelésben. Szabolcs vármegye területén pedig ugyan-csak házi kezelésben Ibrányban, Varsányon és Kálló-Semjénben, összesen 61.464 m³ földmozgósítással járó munkákat fognak eszközölni 23.661 korona költséggel.

Ülés a kamaránál.

Debrecen, március 23.

A kamara kereskedelmi osztálya tegnap délután ülésezett Szent-Királyi Tivadar elnöke alatt. Tárgyalta az osztály a fővárosi malom-egyesület és a vidéki malom iparosok orsz. egyesületének átiratát, melyben arra kérték a kamarát, hogy lépjen fel azon visszás és egyoldalú kedvezmények ellen, melylyel ma a dalmát malmok bírnak, mint-hogy az ottan régi szabályok alapján fennálló és a vámszövetség intézkedéseivel is ellentétben levő fogyasztási adó alól mentesek lévén, így a magyarországi malmokkal szemben egyenlőtlen kedvezményezett helyzetben vannak. Ezen a magyar malmok oda irányuló exportját szinte lehetetlenné tevő visszás helyzet megváltoztatására indított mozgalmat a szakosztály a kamara támogatására ajánlotta.

Egy kerületbeli fakikészítő iparos kérelmezi a keresk. miniszter irtól, hogy a tekenő, vályuk, kapa-kaszanyelekre esetleg fagyaptra is tekintve, hogy azok kezdetlegesen előállított iparcikkek és a nyers fától alig különböznek, engedélyeztessék a nyers fára szokásos mérsékelt díjszabás tétele. Az osztály pártolja a kérelmet.

Az O. M. K. E. központja kérte a kamarát, hogy a postatakarékpénztári reformok ügyében indítandó mozgalmát támogassa és az e kérdésben gyűjtött anyagot közölje. Az osztály összegezi az eddig felmerült kívánalmakat s azokat szakbizottsági uton kiegészíti.

A vasuti tarifa-reformok kérdésében a kamara nagyobb arányu adatgyűjtésre határozta el magát, a szakosztály javaslata szerint megválasztott utakon.

A vasuti bérletjegy rendszer módosítása iránt javaslatokat tesz az osztály oly irányban, hogy kisebb körzetekre, vagy egyes vonalakra is adassanak ki bérletjegyek, esetleg az osztrák átalány fizetési rendszer mellett.

Végül a fogyasztási szövetkezetek adózása, a kormány gabonavásárlásainál a vidéki kereskedelem mellőzése, a tengerentúli szállítások közvetlen díjtétel élvezendő állomások kijelölése, végeladási és más folyó ügyekben mondott az osztály véleményét.

VIDÉK.

Nagy idők tanuja.

— Saját tudósítónktól. —

Hajdudorogon e hó 21-én meghalt dr. Ritterspohn Mór orvos 89 éves korában. A boldogult mint orvosnövendék szemtanuja volt a pesti márciusi eseményeknek, látia Lamberg gróf meggyilkolását.

Ő még akkor nem tudott jól magyarul, mert az egyetem nyelve latin és német volt s nyitramegyei fia lévén, nem volt alkalma a magyarban magát gyakorolni, de a Vasvári Pál s a Kossuth Lajos szónoklatai úgy fellelkesítették, hogy bár még nem volt végzett orvos, Kossuth előtt jelentkezett, kit arra kért, hogy alkalmazza őt valamelyik helyőrségi kórházban.

Kossuth élő szóval Komáromba küldte, hol hűséges és fáradhatatlan ápolója volt a sebesülteknek. Az önvédelmi harc után folytatta tanulmányait s 1853-ban Hajdudorogon tisztii főorvossá választatott, mely tiszttét utoljára mint községi orvos 50 évig viselte.

Csak pár éve mondott le a közügy szolgálatáról, de még nyugalomba vonulása után is gyógyított a szenvedőket, míg e tél folyamán már ő is betegeskedő lett s fia, dr. Ritterspohn Miklós karjai közt halt meg.

A kincses asszony bűnpöre.

Nagyvárad, március 22.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes asszony állott ma a nagyváradai törvényszék előtt. Osváth Péterné a neve az ötven év körüli parasztasszonynak, a ki két esztendővel ezelőtt többeknek megmondotta, hogy ő évekkkel ezelőtt egy üst kincset, arany és ezüst régi pénzt talált s megbizta azokat, hogy keressenek olyan embert, a ki neki a régi kincsert forgalomban levő pénzt adna.

Csakhamar akadt is vállalkozó Friedmann József remeci szatócs személyében, a ki fölkereste Osváthné Mező-Telkesden s miután az átadott néhány Mária Terézia korabeli tallért és Ferdinánd-korabeli aranyat, meggyőződve azok jóságáról, belement az üzletbe s átadott Osváthnének egyelőre 300 koronát. Osváthné azután különböző címek alatt egyszer hogy valami emelőrudakra, majd hogy a kincs elszállítására kocsira, lóra s több effélére van szüksége, még 2000 koronát vett ki s hogy eljárását minél valószínűbbé tegye, magával vitte Friedmann Budapestre is Eötvös Károly irodájába, a hol deponált a talált kincsből 201 darab ezüst tallért és 7 aranyat s megbizta Eötvöst, hogy egy ingatlant, a melyet Bajza földbirtokostól egy tarisznya aranyért vásárolt, perelje a részére. Az idő telt, s miután Friedmann egyebet, mint ígéretet Osváthné-től nem kapott, följelentette a törvényszéknél csalás miatt.

Az érdekes ügyben ma volt a főtárgyalás a nagyváradai törvényszék előtt Millye Gyula elnöklése mellett.

Osváthné kihallgatása során előadta, hogy mintegy 18 esztendővel ezelőtt egy üst pénzt talált a szántóföldjükön. Bejelentette a főszolgabíróságnál, de miután semmi intézkedés nem történt, megvette a Bajza-féle birtokot s azért egy tarisznya arany pénzt adott 150,000 korona értékben. Akkor maradt még neki egy csomó aranya s miután a Bajza-féle birtokot elvették tőle, az aranyat értékesíteni akarta. Friedmann magamint hozzá s oláh papnak adva ki magát, ajánlkozott, hogy az aranyat megveszi s majd ő értékesíteni fogja. Az arany kilójáért 2000 koronát ígért s ő átadott neki *kilenc kiló aranyat*, amire Friedmann 2600 koronát előlegezett neki. Tagadja, hogy ő Friedmannat megcsalta volna, ellenkezőleg ő a káros.

Friedmann mesének mondja az egész dolgot s úgy adja elő az esetet, amint fentebb leirtuk, hogy tudnillik Osváthné csak ígérte a sok aranyat, de sohasem adta át neki. A kihallgatott tanúk között egyetlenegy akadt, aki azt állította, hogy látta, a mikor Osváthné átadta a kilenc kiló aranyat Friedmannnak.

A vád és védelem előterjesztése után a törvényszék *főmentő ítéletet hozott*, mert nem látta bebizonyítva a tévedésbe ejtést, mert Friedmann mint üzletember meg kellett volna hogy győződjék, hogy van-e Osváthnének annyi régi pénze, amennyit állit s miután ezt mulasztotta, a kárát gondatlanságával maga idézte elő.

Az ítélet ellen a közvádoló és a sértett képviselője felebbezést jelentett be.

Leégett lakóház. Vámospéres község tulajdonát képező tanyán egy istálló és egy lakóház a múlt éjjel teljesen leégett. A két épület értéke 5000 korona, de elhamvadt az épületekkel azok padlásán levő széna és szálna 1200 korona értékben. A tűz keletkezését gyújtogatók munkájának tartják.

Merénylet az erdőn. Tenkéről írják: Petruc Kosztán és Pürtán György huszár-aszói pásztorok az ottani püspökségi uradalmi erdőben legeltették juhukat. Ezt látván Kecskés Miklós uradalmi erdőőr, felelősségre akarta vonni, mire azok neki estek, fegyverét elvették és a puskatussal agyafőbe verték. A súlyosan megsebesített erdő-őrt kocsin vitték be a faluba, a merénylők ellen pedig folyik a pereség.

Nagy tűz. Márki Elek nyiregyházi gazdának hajdumegye határában levő birtokán 1230 korona értékű takarmánya leégett. Ugyanakkor egy szomszédos tanya is a tűz martaléka lett.

Véres kardpárbaj. A szatmári honvédlaktanyában tegnap Hoffmann Móric honvédfőhadnagy és Jákó Gyula Máramaros-szigeten állomásozó magy. kir. honvédszázados, igen súlyos feltételű párbajt vívtak nehéz lovassági kardokkal. A párbaj harc-képtelenségig ment. Egy heves összecsapásnál Hoffmann főhadnagy hatalmas vágást mért ellenfelének a fejére, mely Jakó százados homlokán a jobb szem felett elhuzódó 15 centiméter hosszú és a csonton is áthatoló súlyos sebet ejtett, mire azonnal kiejtette kezéből a kardot és összeesett. A párbajnak ezzel vége szakadt. A sebesült párbajorvosa, Lükő Géza dr. vette kezelés alá s egy csontszilánkot eltávolítva, összevarrta hatalmas sebét.

Lelőtte a haragosát. Tapolcáról távirják: Fülöp Márton és Poór Lajos zalamoszlói lakosok régen haragban voltak egymással és midőn tegnap az utcán találkoztak, Fülöp Márton revolveréből kétszer rálőtt Poórra, a ki életveszélyesen megsebesült. Fülöpöt elfogták.

A városi muzeum megnyitása.

Debrecen város közönségéhez!

Debrecen, március 23.

Debrecen sz. kir. város muzeuma a Csokonai ünnepek alkalmával f. évi május havában fog ünnepélyesen megnyitvatni.

Addig is minden szombaton d. u. 2—4-ig s vasárnap d. e. 10—12-ig. Egyháztér 2. sz. I. em. ideiglenes helyiségében, az érdeklődők által megtekinthető.

E muzeum egyik főhivatása a város multjára vonatkozó minden okirat, levelezés, emléktárgy összegyűjtése, megőrzése s közszemlére bocsátása.

Ezen hivatásának természetesen csak úgy felelhet meg, ha abban polgártársaink jóakarata s áldozatkészségére számíthat.

Hány olyan, mi forgalmi értékkel sem bíró irás, nyomtatvány könyv, a népelet mult szokásait, viseletét feltűntető eszköz, ruha, kép stb. kallódik, vész el egyszerű közönyből, a melyek összegyűjtve s megőrizve a kutatóknak s utódoknak megbecsülhetetlen kincsét képeznek.

Teljes bizalommal bátorodunk a város minden jóra s áldozatra kész polgárságához fordulni, kegyeskedjék minden, — bármily csekélységnek látszó — fent jelzett, a muzeumba illő, tárgyat a város muzeumának akár ajándék, akár — tulajdonjog fentartásával — letétképen átadni.

Minden tárgyról elismervény szolgáltatnak s az illető tárgy örök időknön át, a nemes ajándékozó nevével ellátva őriztetik meg.

A gyűjtemények tűz s betörés ellen biztosítva lévén, azokért minden irányban jóállást vállalhatunk.

Bizonyára mindenki szivesebben látja bármily becses ereklyéjét is biztos helyen — a tudományos közkincesek sorában — mint otthon, félre téve, eldugva.

Hazafias tisztelettel kérjük Debrecen városa minden nemes és áldozatkészségre megnyerhető n. é. közönségét: a birtokukban levő muzeális tárgyaknak szives átengedésére.

Azon reményben, hogy kérelmünk nem leend eredménytelen,

vagyunk kitűnő tisztelettel:

Oláh Károly, Lőfkovits Arthur,
városi tanácsos, Péter Gábor,
a városi muzeum fel- a városi muzeum
ügyelője. id. őrei.

A VÁROSHÁZARÓL.

A főjegyző Budapesten. Vecsey Imre főjegyző tegnap reggel Budapestre utazott, ahol több hivatalos ügyet intéz el.

Felolvasó est.

— március 24.

A II-ik tél kilencedik, utolsó előtti felolvasó estéje tegnap folyt le a róm. kath. főgimnázium disztermében, melyet ezuttal is diszes közönség töltött meg. Az est műsora különben is igen magas szinten állott s ez is lényegesen közrehatott a közönség érdeklődésének felkeltésében.

A műsor elején Boros Lajos énekelte el zongorakiséret mellett Schumann „A két gránátos” című ismert gyönyörű dalát. A közönségnek nagyon tetszett a Boros meleg, tömör baritonja s még inkább izléses énekelődása. Jászai Rezső dr., a róm. kath. főgimnázium tudós igazgatója végtelenül ötletes, kedves módon mondott el három fejezet uti élményeiből. A közönség nagy élvezettel hallgatta a szabadelőadást, mely szónoki szempontból is mintaszerű volt.

A programm kiemelkedő, fényes pontja következett ezután. Dr. Balkányi Emilné, Bódi Ella urasszony, a debreceni színháznak volt ünnepelt operanékesnője énekelte el a Tanhäuser-ből Erzsébet imáját s az Ördög Róbert nagy áriáját. A hallgatóság tetszése követte nyomon ezeket a számokat. Bódi Ella hangja ma talán még tisztább, szebb csengésű, mint volt néhány évvel ezelőtt, énekelődása pedig csupa művészet. A szünni nem akaró éljenzésre és tapsviharra ráadásul nagyon szépen énekelte el a „Sötét erdő sűrűjében” kezdetű népdalt.

Olesniczky E. kisasszony sok művészetével és helyenként bámulatosan fejlett technikai udással játszta el Liszt 8-ik rapszódiját. Ugy ezt, mint a ráadást zajosan megtapsolták. Azután Drumár János tartott érdekes és mély gondolkodó képességre valló felolvasást a vallás és tudomány viszonyáról, végül pedig ifj. Szilágyi Imre ragadta el hallgatóságát fényes hegedűművészetével. Különösen a Rác-zenekar kísérette magyar dalok előadása tetszett.

Az estély 7 órakor ért véget.

Pályázat tanulmány-utazási ösztöndíjakra.

Debrecen, márc. 23.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy 600 (Hatszáz) koronás és négy egyenkint 300 (Háromszáz) koronás tanulmány-utazási ösztöndíjra. A 600 koronás ösztöndíjat a keresk. minister ur adományozta, a 300 koronásokat pedig saját pénztára terhére a kamara. A 600 koronás állami ösztöndíjnál feltétlenül igazolandó, hogy a pályázó katonai kötelezettségének eleget tett s megjelölendő, hogy vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatás, esetleg valamely külföldi szakiskolába való felvétel. A pályázónak (kiskorúaknál a szülőknek) kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj külön-

beni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja értékesíteni.

Ez ösztöndíjak elnyeréséért pályázhatnak oly törekvő és jó előképzettségű iparos vagy kereskedő ifjak, kik a debreceni kamara kerületében (Hajdu, Bereg, Jásznagykunszolgok, Máramaros, Szabolcs, Szatmár és Ugocsavármegyék területén) illetőséggel bíró iparosoknak, kereskedőknek vagy más foglalkozásu egyéneknek ipari pályán élő gyermekei, avagy másodsorban, akik bár idegen illetőségtűk, de tanonkiképzetésüket a kamara területén nyerték s szakbavágó segédi foglalkozásban itt legalább három évet töltöttek. A felsőbb szakiskolákat végzett ifjak előnyben részesülnek.

Az ösztöndíj célja az, hogy az arra érdemesített törekvő ifjaknak megkönnyítse a kamara a szakmájukban való magasabb kiképzését s e célból gyámolítsa őket külföldi műhelyek, ipartelepek, vagy kereskedelmi vállalatok felkeresésében s ott leendő gyakorlati alkalmaztatás elnyerésében.

Akik az ösztöndíjra pályáznak, igazolni tartoznak azt, hogy az általános feltételeknek megfelelnek, tehát családi és illetőségi viszonyait, szülőik vagyoni helyzetét, előképzettségüket és nyelvismereteiket, erkölcsi magaviseletüket, tartoznak bemutatni tanonkbizonyítványukat és munkakönyvüket s általában mindazon okmányait, melyekkel eddigi tanulmányaikat és sikereiket igazolni tudják.

Tartoznak továbbá leírni azt a tervet és azt a célt, amelynek kivételére az ösztöndíjat kéri, tehát utazásuk tervét, időtartamát és tanulmányszerzésüknek egyéb kilátásba vett körülményeit.

A kik pusztán a 600 koronás állami ösztöndíjra pályáznak, tartoznak ezt kérvényükben határozottan megjelölni.

A kamara az ösztöndíjat három részben folyósítja. Felét az utazás, vagy tanulmány megkezdése előtt, a fennmaradó rész felét az utazás tartalma alatt s az utolsó részt annak befejeztével.

A pályázati kérvények 1905. évi május hó 15-ig a debreceni kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be. Az utazás, vagy tanulmányi munkába állás az 1905. év második felére tervezendő.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szabó Kálmán, Szávay Gyula,
elnök. titkár

SZÍNHÁZ.

A mai premier.

Helyi szerző drámája.

A Telegdy pályázaton Szathmáry Zoltán színműve mellett, mint érdemes munka tűnt ki Vályi Nagy Gusztáv debreceni ifju drámája: *Gábor diák*. Ezt a drámát az alapító halálának évfordulóján, ma este adják elő először a debreceni színpadon.

Az előadás iránt érthető érdeklődés nyilvánul, nemcsak azért, mert egy tehetséges debreceni ifju színpadi termékét láthatja a közönség, de azért is, mert erről a munkáról színházi körökből kedvező kritikák röptek szét.

Ezen vélemények szerint a dráma fordulatokban gazdag, tartalmas felvonásokból áll. Ékes dikiók, gördülékeny, szép nyelvezet és hatásos jelenésekből állanak az egyes felvonások.

A színtársulat tagjai közül a jobb drámai erőknél jutott szerep az újdonságból, a kik nagy ambícióval igyekeznek sikerre vinni egy szorgalmas, törekvő és tehetséges debreceni ifju első színpadi termékét.

Aranypatkó. Tegnap ezt a kedves vigjátékot adták nem nagy számú közönség előtt. A közönség sokat tapsolt *Hahnél*

Arankának, Krémer Jenőnek és Faragó Ödönnek, de tetszettek a többi szereplők is. Különösen jól mulatott a közönség a népszerű Nánidal-on, melyet meg is ismételtettek.

El a felöltőkkel. Tegnap kiadta a színházi felügyelőség a rendeletet a jegyszedőknek, hogy az első támlásszéki sorban ülők ne vihessék be felöltőiket magukkal, miután a zenekari tagokat működésükben gátolják. Akik a jegyszedők felhívásának nem engedelmessékednek, azokat rendőrileg fogják felszólítani a rendelet végrehajtására.

Tapolcai Dezső vendégjátéka. Tapolcai Dezső, a debreceni színháznak néhány év előtt nagy elismeréssel s megérdemelt méltánnyal körülvett művésztagja, jelenleg a Vigszínház kiváló művésze tiz nap mulva Debrecenbe jön s néhány estén vendégszereplni fog színpadunkon. A vendégszereplés már befejezett dolog, csupán az akkor színre kerülő darabok megválasztása nem történt még meg.

Színházi hírek. Ma, pénteken lesz a bemutatója Vályi Nagy Gusztáv 3 felvonásos, pályadíjjal jutalmazott drámájának a „Gábor diák”-nak. A dráma történeti színhelye Debrecen 1660-ban. — Vasárnap két előadás lesz, d. u. színre kerül a „Szókimondó asszonyosság” című színmű félhelyárral. Este Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos daljátéka a „János vitéz” kerül színre tizenharmadszor. — Hétfőn lesz a bemutatója Lehar Ferenc 3 felvonásos operettjének a „Mulató istenek”-nek.

A könnyen nyert fogadás. Ujházi Ede, a Nemzeti Színház hírneves művésze az elmúlt napokban vidéken vendégszerepelt. Most hazament Budapestre és többek közt a következő igen rövid, de igen velős történetet beszélte el.

Megy a vidéki városban a színház felé. Jön vele szembe egy vörös ember s rákiált:

— Fogadjunk egy szivarba, Ujházi ur, hogy engem nem ismer!

Ujházi ránéz, egy szót sem szól, átad neki egy británikat — és tovább megy...

A karszemélyzet mulatsága. Teglegdy József volt színházfelügyelő alapítványt tett arra, hogy a kamatokból a debreceni színház névtelen hősei: a karszemélyzet tagjai megvendégelendők. Ezt a kamatot ma este, színházi előadás után fehér asztal mellett költik el a derék névtelen hősök, akiknek mai társas összejövetelén résztvesznek az íróvilág, Csokonai-kör és a színházbizottság tagjai is. A társas lakoma a ma esti színházi előadás után az Angol királynő szálloda külön éttermében lesz.

A jövő hét műsora. Makó Lajos színgazgató a jövő hét műsorát a következőleg állította össze. Hétfőn, kedden és szerdán, tehát háromszor egymásután adják elő a „Mulató istenek” című új operettet. Csütörtökön Vályi Nagy Gusztáv debreceni szerző drámája „Gábor diák” kerül színre. Pénteken „Casanova”, operettet. Szombaton a „Hajduk hadnagya” operettet játsszák. Vasárnap délután a „Szókött katona” népszínművet, este pedig a „Ratartós királykisasszony” operettet játsszák.

A „Színházi Ujság” minden darab szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes szám ára három krajcár.

Zenészek bálja.

— Az utolsó idej bál. —

Tegnap este — jóval a farsang után — a mi derék zenészeink, akik fáradhatatlanul szolgáltatták a mi farsangi mulatságainkhoz a zenét, fényes bált tartottak.

Valamennyi népzenekarunk tagjai ott voltak kivétel nélkül s ezért nem volt tegnap este egyetlen kávéházban s vendéglőben sem muzsika.

A fényárban uszó bálterem pompás képet nyújtott, mikor 10 órakor megkezdődött a bál s a Rákóczy hangjai mellett pazar toalettnben megjelent a három bálanya, *Magyary Imréné, Magyary Kálmánné és Kiss Béláné*, kísérv a frakkos rendezőség nagy seregétől.

Azután kezdetét vette a tánc, mely kitünő hangulatban egész a késő hajnali órákig tartott.

Jelen voltak a bálon a nagy számban megjelent vendégeken kívül:

Asszonyok: Turács Józsefné, Komáromi M.-né, Frieder Gusztávné, Sívó Józsefné, Polgári Józsefné, Sári Györgyné, Oláh Béláné, Kis Istvánné, Oláh Györgyné, Aszodi Mórné, Mezei Józsefné, Ráti Györgyné, Ruha Istvánné, Kiss Gyuláné, Kacsari Gézánné, Buga Lajosné, Karponai Istvánné, özv. Pácz Sándorné, özv. Sívó Sándorné, Sívó Károlyné, Veres Antalné, Tanczer Györgyné, Balog Ferenéné, Farkas Kálmánné, Bencei Kálmánné, Amit Istvánné, Bódi Károlyné, Bangó Lászlóné, Magyary Imréné, Rácz Istvánné, Berki Józsefné, Rácz Lajosné, ifj. Berki Józsefné, Magyary Józsefné, Balog Istvánné, Szekeres Gáborné, Magyary Imréné, Hadadi Mártonné, Rácz Jánosné Zámbo Józsefné, Kacsari Lászlóné, Kacsari Istvánné, Berki Gézánné, Virág Jánosné, Gombos Sándorné, Szépe Lajosné, özv. Törő Imréné, Kis Kálmánné, Klein Józsefné, Balogh Istvánné, Magyary Józsefné, Czere Józsefné, Oláh Rudolfné, Farkas Józsefné, Kis Béláné, Kis Andrásné, Jónás Lajosné, Körte Bálintné, Körte Bertiné, Hadadi Gyuláné, Bakó Lajosné, Adamek Jánosné, Magyary Kálmánné, Bogdán Sándorné, Fekete Jakabné, Müller Sándorné, Varga Kálmánné, Goldstein Gyuláné.

Leányok: Berki Jolánka, Berki Etel, Sívó Róza, Oláh Ilonka, Abril Juliska, Mezei Mariska, Varga Éva, Rácz Ilona, Ruha Ilona, Ruha Teréz, Ruha Irma, Berki Katica, Berki Mariska, Onodi Emma, Veress Margit, Balogh Róza, Farkas Piroska, Látinka Erzsike, Berki Piroska, Bernáth Mariska, Balogh Matild, Balogh Mariska, Rácz Teréz, Farkas Emma, Rácz Rózsika, Baranyi Katica, Magyary Emma, Johás Róza, Bányász Mariska Gyuláról, Szekeres nővérek, Jónás Etel, Hadadi Juliska, Bányász Mariska Debrecen, Horváth Mariska, Körte Zsófia, Adamek nővérek, Jónás Sára, Janni Piroska, Irén és Lujza.

ÚJDONSÁGOK.

* **Szabadságolás.** A hadügyminiszter tarkeői *Dessewffy* László 7-ik huszárezredbeli I. osztályu századost egy év tartamára szabadságot.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Polgár Dániel ügyvédjelölt, kit városunk jogászai köreiben s uri társadalmában előnyösen ismernek, a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizgát letette. Az új ügyvéd irodáját legközelebb Debrecenben fogja megnyitni.

* **Eljegyzés.** Városunk köztisztvisletben álló iparosa, Tassy Károly pala- és cserépfedő-mester tegnap este tartotta családi szük körben eljegyzését Bujdosó Szabó Zsuzka urasszonnyal Marosvásárhelyről. A szerelemből kötött eljegyzéshez nagyszámu rokonság legjobb kívánatai fűződnek.

* **Elüljárósági ülés.** Az ipartestület elüljárósága visszatért a régi rendhez s czentul minden hónap első csütörtökén fogja megtartani rendes havi üléseit. Ezeknek elseje tehát április 6-án lesz. Az ülésen, mely a márciusi ügyeket tárgyalja, első ízben fog elnökölni Zelinger Ede, a testület új elnöke.

* **Eljegyzés.** Ifj. Margóczy János f. hó 11-én tartotta eljegyzését Tóth János ismert iparos kedves és szeretetreméltó leányával: Mariskával. Az eljegyzéshez a rokonok, barátok és jóismerősök ószinte szeretnsekívánatai fűződnek.

* **Márkus Lili újabb hangversenye.** Márkus Lili zongoraművész, kinek a múlt héten nálunk tartott hangversenye tüneményes sikerrel járt, értesülésünk szerint a nyár végén, szeptember vagy október hónap során ismét ellátogat Debrecenbe, hogy művészetével gyönyörködtessen. Debrecen zenei közönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul ezt a hírt.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kovács József r. k. 2 napos, Popper Dezső izr. 42 éves, Gacsárdi Eszter ref. 4 napos, Nagy Sándor ev. ref. 64 éves, Szász Imre ref. 20 éves.

* **Véres verekedés.** Kegyetlenül elbántak Reszegi István nap számmal Varga Péter és négy társa. Mulatozás közben összeveszttek s közös akarattal Reszegi István ellen fordultak, a kit annyira helyben hagytak, hogy több sebtől vérzett s most a kórházban ápolják. A késelő munkások ellen a rendőrség megindította az eljárást.

* **A Székely Társaság ülése.** A debreceni Székely Társaság, mely igazán dicséretet érdemlő buzgalommal hat közre a székesegítő nagy munkában, e hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor választmányi ülést tart a jogász- és tisztviselő-kör helyiségében. Tárty: folyó ügyek elintézése és a közgyűlés előkészítése.

* **Debreceni osizma a német császárnak.** Lebovics Zsigmond debreceni cipésmester híret vette annak, hogy a német császár országán kívül rendelt magának diszcsizmát. Lebovics Zsigmond, a ki nemrégén József főhercegnek is készített csizmát, kapott az alkalmon s készített egy pár diszcsizmát s hogy bizonyítsa, milyen szép munkára képesek a magyar iparosok, elküldte a csizmákat a német császárnak. A mint értesülünk, Lebovics Zsigmond buzgólkodása nem maradt eredmény nélkül s a császár elfogadta, illetve megtartotta a csizmákat.

* **Házi estély az Abeles intézetben.** Az Abeles-féle intézet növendékei által tartott háziestélyen igazán remek színelőadást élvezett a jelenlevő közönség. Szántó Armin tanár által írott, szellemességtől sziporkázó és Taussig Sándor által ügyesen előadott „Sirás szerepe a nőknél” című felolvasás nyitotta meg a színi estélyt. A kis bájos Fülöp Annuska szavalt ezután költeményt. Legérdekesebb számok egyike volt „Iréne születésnapja” című vígjáték, melynek szereplői valóban nagy sikert értek el és sok megérdemelt tapsot arattak. — Különösen kitűnt Schön Ilonka bájos megjelenésével és ügyes előadásával. Különösen az öreg miniszteri tanácsos ur megjelenését tudta élethűen előadni. Általános tetszést aratott a vígjáték főszereplője, Schwarz Irénke. De meg kell emlíkeznünk Frisch Rózsikáról, aki ügyesen oldotta meg feladatát. Erenreich Dóra, Fülöp Emma, Klein Herminka, Fischer Erzsike, Fisch Ilonka, Zinner Etelka, szép előadásukkal nagy tetszést arattak. A következő számok vígjátékok voltak, melyeket a benlakó ifjuság adott elő. Így Klór Sándornak az „Orr”

című és Mezei Miklósnak a „Kakas ülön” című monológja, igen sikerült. Gyönyörű magyar táncot lejtettek Klein Herminka és Fülöp Emma. A legutolsó két szám élőképek voltak az „Ejből” és a „János vitézből.” Ezek is nagyon szépen sikerültek. A rendezés buzgó tevékenységében dicséret illeti Lakos Katica, Bloch Etelka, Pollák Teréz kisasszonyokat és Szántó Armin tanár urat, akiknek ezen multság sikere köszönhető. Végre következett a tánc, amely reggelig eltartott.

* **Országos amatőr birkozó verseny Debrecenben.** Május 7-ike mozgalmas napnak ígérkezik. A főiskolai ifjuság akkor rendezi ragyogónak ígérkező zászlószentelési ünnepélyét s a program szerint csupán a d. u. mara dszabados. De hogy ez se legyen szabad, Wladimir birkozó mester akkorra végzi be birkozó tanfolyamát s május 7-én délutánra országos amatőr birkozó versenyt rendez a tornacsarnokban. A jelentkezésekre vonatkozó felhívásokat már szét is küldötte.

* **A narancshéj.** Sok, sok bosszankodásnak — és szerencsétlenségnek is — volt már szülője az a narancshéj, amely az utcán ártatlannak látszó módon sárgállik ki az aszfalt feketeségéből. Azok az emberek, akik az utcán enni szoktak, gondtalanul dobják le a narancshéjat, míg a járókelők ugyan olyan gondatlansággal lépnek rája. A husos héj ilyenkor csuszlik néhány centimétert, aminek azután az a következménye, hogy az, aki rálépett, hanyatt esik. Miért nem vigyázz jobban?...

A hatóság szintén azon a véleményen van, hogy mindig a szerencsétlenül járó az oka a maga szerencsétlenségének. — Camberavell angol város rendőrsége nem így gondolkodott. Az ő nézete szerint az a hibás, a ki a narancshéjat eldobta s az illetőt kell arra figyelmeztetni, hogy vigyázzon. A rendőrség meg is tette ezt. A ki pedig ezt a figyelmeztetést semmiben se veszi, huszonöt korona pénzbüntetésre vagy két napi elzárásra ítéli. Mindössze két hete, hogy ezt a rendeletet meghozták, de Camberavell utcáin ma már nem lehet narancshéjon elbukni...

* **Kuglizó megnyitás.** A Privitzer-féle Széchenyi-utcai vendéglőben a kuglizó megnyitott s az a közönség rendelkezésére áll.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház.** Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

* Az angol királynő szálloda éttermében minden este cigány-zene.

* Leányka és gyermek matróz-sapkák legszebb kivitelben Feketenél.

Kihallgatások a királynál.

A politikai helyzet.

— Tavirati tudósítás. —

Budapest, máro. 23.

A válságos politikai helyzetben érthető érdeklődéssel tekintettek Wekerle Sándor mai kihallgatása elé, a ki előtt még Lukács László pénzügyminisztert fogadta a király.

Lukács László délelőtt tizenegy órakor ment ő Felső elé s közel egy óra hosszáig volt audiencián. Mikor kijött, már ott volt Wekerle Sándor, a kivel hosszabban beszélgetett s tájékoztatta a királyt álláspontja felől. Wekerle Sándor ezután ment ő Felső elé s ne-

gyedőráig tartó kihallgatáson maradt ott.

Mikor az audiencia véget ért, a rája várakozó ujságíróknak mondta:

— *Ő felsége újra megkérdezte véleményemet, de egyebet ezuttal sem mondhattam, mint azt, amit első kihallgatásom alkalmával mondtam, a helyzetről és a kibontakozás lehetőségéről.*

— Megbizást kabinetalakításra kapott excellenciád? — kérdezték az ujságírók.

— *Nem! De azt hiszem, hogy a megbizást el sem fogadhattam volna.*

— Van valami eltérés Excellenciád és Andrassy Gyula gróf álláspontja közt?

— *Közvetlenebbül nem ismerem Andrassy Gyula gróf álláspontját s így erre nézve nem nyújthatok felvilágosítást.*

— Megy még Excellenciád audienciára?

— *Nem hiszem, hogy újabb meghívást kapjak. Elmondtam véleményemet, tájékoztattam ő felségét.*

A kihallgatás után jól informált politikai körökben beszéltek, hogy Khuen-Hederváry gróf javaslatot terjesztett ő felsége elé a Zselánszky-Dániel-féle kabinet megalakítására nézve. Ez a kabinet *indemnitás és ujoncjutalék megszavazása nélkül is soroztatott volna.*

Wekerle Sándor informálta ő Felsőjét, hogy a terv megvalósulása milyen helyzetet teremtene s Khuen-Hederváry prozociója ezzel hajótörést szenvedett, mert a tervet ő felsége elejtette.

Wekerle Sándor különben ajánlotta a királynak, hogy a kibontakozás gyors megoldására nyujtson koncessiókat a katonai kérdésekben s Andrassy Gyula gróft bizza meg a kabinet alakítással.

Általában az a vélemény uralkodik, hogy a kibontakozás lehetősége nincs elzárva s hogy a hivatalnok minisztérium nem fogja megkezdeni ideig-óráig tartható működését.

TÁVIRATOK.

A kinek két felesége volt.

Budapest, március 23. A budapesti törvényszék tegnap tárgyalta Papp Ferenc ügyét. Ez a kalandos multu ember volt az, a ki *Kapatics Annát*, egy fővárosi levélhordó leányát sikkasztásra bírta, majd hűtlenül elhagyva, azt öngyilkosságba kergette. Akkor nem lehetett büntetni, most azonban nem menekült az igazságszolgáltatás elől.

Papp Ferencet Nagy Irma most budapesti lakos jelentette fel, a ki az első felesége volt. Még vármegyei aljegyző korában esküdött neki örök hűséget, aztán elhagyta s rövid idő múlva, a nélkül, hogy első feleségétől elvált volna, feleségül vette Patai Margitot.

A törvényszék *bigámia*, kettős házasság miatt vont felelősségre.

Papp Ferenc nagyon cinikusan, mondhatni visszatásítván, kellemtelenül viselte magát a törvényszék előtt. Olyan megjegyzéseket tett, a melyek miatt több ízben utasította rendre a törvényszéki elnök.

Azzal védekezett, hogy Nagy Irmáról, miután elhagyta, nem sok idő múlva azt hallotta, hogy öngyilkos lett, miután viharos jelenetei voltak egy esendőrszázadosal, a kivel ő utána viszonyt folytatott. Ő azt hitte, hogy Nagy Irma halott s azért nősült meg még egyszer.

Papp Ferencet később szembevitették Nagy Irmával, a ki midig úgy válaszolt az elnöknek, hogy Papp Ferencre nézett.

Papp Ferenc erre kifakadt:

— Ne tessék rám nézni, mert nagyon ideges vagyok.

Az elnök erre kérte Nagy Irmát, hogy ne nézzen Papp Ferencre, Pappot pedig figyelmeztette, hogy ne legyen ideges.

Végül is Papp Ferencet a törvényszék két évi börtönbüntetéssel sújtotta.

A háboru.

Pétevár, márc. 23. A legközelebbi napokban már 200.000 embert mozgósítanak és sürgősen a harctérre küldenek. Ehez fog csatlakozni az a 150,000 ember, amely még a harcban álló orosz hadtesttel mindmáig nem egyesülhetett. A Kuropatkin visszavonulása által megmenekült orosz hadseregeket hozzászámítva, összesen 600.000 emberről fog állani a hadsereg, amelynek főparancsnoka Nikolajevics Miklós lesz.

CSARNOK.

Megjelent és lapunk kiadóhivatalában kapható Than Gyula **Kis angyalom** c. regénye. Egy füzött példány ára egy korona. Kapható lapunk kiadóhivatalában.

A Hámor család.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Nem marad más hátra kedves öregem, mint az, hogy te is, meg öreg vendéged is, bementek Sirokra aludni. A vendégekért ezt az áldozatot meg kell hoznod.

— Nagyon szívesen, — felelte az erdész. Ezért ment hát előre Tibor. Derék fiu. Derenginé kitűnő hangulatban volt. Hiába kereste Déri Kálmán a módot és alkalmat, hogy beszélhessen vele, a szép asszony mindég ügyesen kisiklott előle.

Másnap korán reggel ébredt Derenginé. Déri Kálmán már akkor künn sétált az erdészlak előtt. Végtelenül megőrült, amint megpillantotta az erdészlakból kilépő szép asszonyt. Feléje sietett. Az alkalom kedvező, most szíve szerint beszélhet e kacér nővel. Terve, reménye azonban gyorsan meghiusult. Derenginé után Hámor Irén lépett ki. Ők ketten egy szobában aludtak s még este megbeszélték egymás között, hogy korán kelnek s bemennek Sirokra. Mind a ketten ez után vágytak Irén nyitán, Derenginé titkon. Amint kiléptek az ajtó elé...

állott Déri Kálmán. Az ifju nem kis zavarba jött, mikor Irént is meglátta. Miatta most már nem beszélhet Derenginével. Pedig milyen kitűnő alkalom kínálkozott. Zavartan köszöntötte őket s azután hirtelen összeszedve magát, módot keresett mégis a beszélgetésre:

— Méltóságos asszonyom! Önnel szeretnék néhány szót váltani.

— Velem?

— Igen!... Talán Irén kisasszonynak nem lesz ellenére, ha megkérem, hogy néhány percig legyen türelemmel. Fontos dolgot szeretnék ő méltóságával közölni. A Derenginé nyomban tisztában volt azzal, hogy Déri Kálmán újra szerelmi zaklatásokkal akarja kizozni és sietett kiérni előle:

— Engedjen meg kedves Déri ur, de éppen azért keltünk olyan korán, hogy egy kedves meglepetést készítsünk elő a vendégek számára. Emiatt nekünk be kell mennünk a községbe. Most az egyszer minden percünk drága. Majd ha visszajöttünk, szívesen hallgatom meg azt a fontos dolgot, a melyet közölni akar velem. Higye meg, nem lesz későn akkor sem.

Erre karonfogta Irént és sietve indult vele az erdő lejtőjén a völgybe vezető úton, hogy mihamarabb beérjenek Sirokra s találkozhassanak Tiborral.

(Folyt. köv.)

Ügyes helyi ügynök

államsorsjegyek részletre való eladására elsőrendű bankcégg részére felvételik.

Magas jutalék!!

Ajánlatok „M. B. 3000” jelige alatt **Blokner** H. hirdető-irodájába, Budapest, IV., Sütő-utca 6. címzendők.

Hirdetmény.

A Havas Józsefné hagyatékához tartozó 2 drb. izr. hitközségi részvény 16-40. sz. szelvényekkel, — 1 férfi és 1 női imaszék az izr. nagy templomban Friedlieber Ignác gyám kérelme folytán az árvaszék által eladatnak.

Venni szándékozók vételi ajánlatukat 1905. évi április hó 15 napjáig Debrecen sz. kir. város árvaszékéhez adhatják be.

Kelt Debrecen sz. kir. város árvaszékének 1905. évi március hó 18-ik napján tartott ülésében.

Bészler,

árvaszéki elnök.

Szöllővessző eladás.

Fajtiszta Chasselas és Rizling sima szőlő vessző megrendelhető:

Kardos László

üzletében Kossuth-utca 9. szám.

Bocskay tér 10. szám

alatt 2 szoba, mellékhelyiséggel, ugyanott egy butorozott szoba, közvetlen a dohány és a **vagongyár közelében**, május 1-től esetleg előbb is

kiadó.

Értekezhetni ugyanott lehet. —

Az uri közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. uri közönség b. tudomására hozni, hogy a tavaszi idényre megérkeztek a legfinomabb angol és belföldi gyártmányu igen izléses mintájú

férfi divat szöveteim, melyekből a legmagasabb igényeknek is megfelelő s a legutolsó divat szerint ruhákat **gyorsan, jutányos áron és pontosan készítek.**

Ugyszintén **katonai és mindenemű egyenruhákat is.**

Kérve a nagyérdemű uri közönség becses pártfogását s maradtam kiváló tisztelettel

Kiszel Sándor,

Katona és Polgári szabó, Kossuth-utca 19. a színházzal szemben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét arra a körülményre föl hívni, miszerint 15 év óta fenn álló

czipő üzletemet

kiterjesztettem, hogy ne csak a rendelő közönség kapjon jó és izléses kivitelű árut, de a vevő közönség is. Ezért határoztam el, hogy állandóan nagy raktárt tartok saját készítményű férfi, női és gyermek czipőkből, mely ár tekintetében — kedvező anyag-bevásárlásaimnál fogva — bármely külföldről behozott silány árunál nem csak nem drágábbak, de tartósság és kivitel tekintetében azokat jóval fölülmulják.

Már a közelgő tavaszi idényre teljes raktárral állok a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Bizom a nagyérdemű közönség eddig tanúsított jó indulatában, hogy új vállalatomban is támogatni fog. Bizalmukat mint eddig, jó és pontos munkámmal kívánom kiérdemelni. Allításom valóságáról meggyőződést szerzendő, méltóztassanak nálam egy próba-vásárlást eszközölni. Kiváló tisztelettel:

CZICZÓ LAJOS

czipész-mester, Piaoz-utca 12. szám. Steinginger-ház.

Lóhere,
Luczerna
és répa-
magvak

előnyös árakon
kaphatók

Deutsch Albert és Fia
magkereskedésébe.

Elvállal mindentféle szobafestéseket
és tapetirozásokat a legjutányosabb

árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECZEN,

Piaoz-utca 21-ik szám alatt.

Eladó!

A városhoz igen közel
homokkert mellett, mint-
egy 5000 négyszögöl
6 éves faj szőlő, 300 négyszögöl-
ként házhelyeknek,

Vételár szövetkezeti kölcsön útján
heti befizetések által törleszhető.

Értkezhetni **Lusztig és Bán**
fűszerkereskedésében, vagy Mellus-
ter 10. szám alatt.

Férfi ingek, Gal-

lérok, kéz-elők,

Zsebkezők,

harisnyák diva-

tosnyakkendők

Esernyők

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

özégnél,

Debreczen, Rózsater.

Légrády Testvérek könyvkiadóhivatala,
Budapest, V. Páci-körút 78.

Március 15-én jelent meg

„Báró Vesselényi Miklós élete és munkái“

Irta: **Dr. KARDOS SAMU.**

A két kötetes díszmunka bolti ára 30 korona. Előfizetési ára 20 korona.

Előfizetéseket április 1-ig elfogad a szerző

Dr. Kardos Samu, Debreczenben.

Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalványon eszközölhetők.

Megvettük

az aradi **Probst Károly** és társai utódai esődtömegét
és a kolozsvári **Balogh és Reil** egész áruraktárát
egy tömegben **SAZHÚSZEZER** korona becsértékben,

mi által oly helyzetbe jutottunk, hogy összes cikkjeink arat, a mint az árjegyzékből ki-
tetszik a lehető legmélyebbre leszállítottuk.

Kérjük ezt okvetlen elolvasni !!

Dívat szövet 120 cm. széles	27 kr.	1 mtr. Széles kefezsínór	8 1/2 kr.
Tiszta gyapju szövet	58 kr.	1 mtr. keskeny kefezsínór	3 kr.
Mintázott lenzör	60 kr.	1 mtr. pamut kefezsínór	1 kr.
Delain 1 méter	25 kr.	1 mtr. Meiré Imp. ross bélés	15 kr.
Franzia gyapju delain	40 kr.		

Osikos 23 kr., atlasz satén 22 kr., Egész finom 80 cm. Satin 38 kr., Foulard Satin 10 kr., Tangét 17 kr., gépselyem 2 kor., Prágai borkesztyű 3 osattos 95 kr 1 pár, Férfi gallér 12 kr., közelé pár 17 kr.,
Ezen kedvező alkalmat ki kell használni. Tisztelettel

VALLERSTEIN FÜLÖP fiai piaoz-u., volt Rott L. üzlet.

Minden vevo 1 fr. vásárlásnál szép életnagyságu fényképet kap, csak a keretért fizet 75 krt.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany fénymáz kopkereteknek 20 krajczár.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata özégnél Debreczen.

Tökéletes kútszivattyuk,

kerti-fecskendők, úthengerek, ülőpadok, asztalok, minden épít-
kezési vasöntemények legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával, költségmenten, helyben

első kézből, jutányosan

csakis gyártelepünkön vásárolhatók!

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott
vas- és rézöntődnék, gépmunkáló-, lakatos-, kazán- és kovács

Debreczeni vasöntőde, Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utcában. — (Sürgöny és levélcím: Vasöntőde, Debreczen.

műhelyeink — egyes osztályainkban és kitünő szakerek által
vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik:

Eszterga- és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztetnek!
Gazdasági- és iparigépek szakszerűen, olcsón javíttatnak!
Gőzhengerfúrások — a gépek leszerelése nélkül — vidéken
is teljesíttetnek!

Gépalaktreszek — bármely anyagból valók — helyben ál-
littatnak elő! Elég az ócska darabok beküldése, hogy helyettük
pontosan munkált új darabok szállittassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizáró-
lag a fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan és jutá-
nyosabban lesz kiszolgálva — s csak önérdéke ellen vét, ha a
hazai iránti bizalmatlanságból fentiekre meggyőződést szerezni
nem kívánna. — Szolgálatkészt tisztelettel

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 9 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

IGAZ! Haza érkeve írjon kérem ismert címemre.

MELYIK gazdag magános ur volna hajlandó egy szolid tisztességes fiatal asszonyt anyagi zavarából kisegíteni levelet „Hala” jelige alatt a kiadóba.

EGY MAGÁNOS de tisztességes fiatal úriú óhajta egy magános jó lelkületű gazdag földbirtokos ismeretséget, ki őt anyagilag kisegítene. Levelet „Idegen” jelige alatt a kiadóba kérek.

Ajánlat.

PÉNZKÖLCSÖN. Törlesztéses kölcsönöket föld-birtokra, házakra, négyes kamat mellett, drága kamatu kölcsönöket olcsó kamatra átcsereztet, terményárakat beraktározat s azokra előleget folyósítat, továbbá tisztviselőknél fizetés le-tiltásra nagyobb kölcsönt megszavaztat kezés nélkül is Héry bankirodájára. Debrecen, Egy-ház-tér 3 sz. Nagytanplom mellett. Telefon 409.

1 KG. szép mazsola 36. kr. 1 kg. papir héjú dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 10 kr. 1 kg. család-kávé 1 frt. 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében. Csapó-u. és kenyérbizsák sarkán.

REGI ÚJSÁGPAPÍR különként kapható a kiadó hivatalban.

OKLEVELES tanítóné, elemi vagy polgári iskolai növendékeket vizsgálatra jutányosan elő-köszit, Cím a kiadóban.

NAGY GYAKORLATTAL bíró kitűnő varrónő megrendelést elfogad, vagy házakhoz is ajánl-kozik Varga-utca 20 sz.

FRISS ÉRKEZÉSÜ Cárfiol, piros belül Narancss uradalmi tea vaj Kertész Sándor, fűszer-és-csemege kereskedésében, Kossuth- és Battyán-utca sarok a színházzal szemben.

KIADÓ egy ház négy szoba, konyha, külön baromfi udvar. Értekezhetni: Németh Andrásné-nél, Bika szálloda.

KÖHÖGÉSNEK LEGJOBB cukor a Borsy-féle pemetetű csukorka, egy doboz 20 fillér. Fő-raktár BORSY és FARKAS fűszer- és csemege üzletében. Kapható Buday cukrászdájában Jéna s Jóna droguerijájában.

AKINEK PENZÉ NINCS, de szüksége anná több, az menjen KAISER SALAMONHOZ (Hatvan-u. 2.), hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők, szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányo-sabban heti 1, vagy 4 korona részletre kapható.

10 KRAJCÁR EGY PÁR GÁZHARISNYA készen leégetve, kitűnő minőségben kapható, Barna József Péterfia 5. sz.

KIADÓ majus elsejéről Csapó-utca 19. Knoll-féle házban az emeleti lakás.

EGY 3 SZOBÁS udvari lakás hozzátartozóival május 1-sőre kiadó, Szent-Anna-utca 28.

NYIL-UTCA 133 sz. alatt egy utcai egy udvari szoba konyha 9 frt-ért kiadó. Jó víz van az udvarban.

KIADÓ LAKÁS homokkert I-ső járás 58 sz. szép két lakosztály hozzá tártózzakkal egész udvar jó termő szőlővel május 1-sőre kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal.

ÁLLAMILAG VIZSGALT takarmány magvak legolcsóbban beszerezhetők Merkli Ferencnél. Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. Vízrel mosható szobapadló-máz. Liuóleum 1 doboz 65 kr.

HÖLGYEK tanácsot és segínyt nyerne, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cím a kiadóban.

ELTÖRT SZEMÜVEGET, vagy zwickert olcsón kijavit és ujat is rendkívül olcsón ad Fogel óras-optikus. Piacz utca 75. Bank palotával éppen szemben.

TISZTÁN KEZELT hegyi vörös, fehér és kertli borok üvegenként a legjutányosabb árban kaphatók. Eötvös-utca 66.

ÓRIASI gojvas galambok ugyanott faj baromfi keltető tojásai kaphatók Pacsirta-u. 42 sz.

FIATAL MŰVELT özvegy úri nő alkalmazást keres pénztárnál, irodában, vagy másolásokat is elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

ÓRAKAT a legnagyobb szakértelemmel javit egész olcsó áron, 2 évi tényleges jótállással Horváth óraműves (Hatvan-utca 2.) Raktár prima órákban és ékszerekben. A „Fabrique de Montres huit Jours” svájci óragyár képvisellete.

Kereslet.

LUCERNÁS egészen közel a városhoz, bérebe kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

KERESEK ápril 1-ére butorozott, lehetőleg utcai szobát a főtéren, vagy ahhoz közel. Címet a kiadóba kérem.

SEGÉD a ki jó kirakat rendező felvétetik Lóvy F PARAGÓ-UTCA 8. sz. vendéglőbe egy kiméző kerestetik.

Eladás.

EGY TELJESEN új bicikli eladó. Értekezhetni Hatvan-utca 29 szám, a délutáni órákban.

KÉTFELÉ nyíló nagy bolti ajtó eladó. Diószegi-utca 3 sz. alatt.

ELADÓ 9 méter széles 11 méter hosszú zsindey tető, mely cserénpetőre is alkalmas, megtekinthető a Dohánybevaltó telepén a pallér-nál, Sipos.

EGY SZÉP NYARALÓ a Sesta-kertben, modern új épület, tágas terasszal, borpincével 670 négyszögöl beültetett jó részt nemes fajú szőlővel, jó vizű szivattyus kuttal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

ELSŐRENDŰ burgonya 380 mázsa eladó Péterfia 42 sz.

KITŰNŐ homoki fajborok 50 literen felüli mennyiségekben, Arany-János-utca 25. szám alatt eladók.

ROZSA KRUMPLI 100 mázsa, őszi és nyári vetőmagnak termelve eladó. Miklós-u. 51 sz. lőzséshez is használható.

A VAMOS-pécsi-ut elején 14 köblös tanya föld eladó, értekezhetni Gyöngyvirág-u. 19. sz.

EFY SZOBA butor elköltözés miatt eladó, Mor-gó-utca 14 sz.

EGY SZOBA szép butor eladó Piac-utca 89 szám alatt.

40 KILÓ kőser lfbazsir eladó. Cím a kiadóban.

LORÁNTFFY-UTCA 19 számú ház eladó, kedvező fizetési feltételek mellett.

Egy 14-16 éves fiu küldönc-nek felvétetik a kiadóban.

Árlejtési hirdetmény.

Mezőterem község képviselő testülete, egy furt kutnak elkészítését határozatilag kimondotta, s nyilvános árlejtés útján a legkedvezőbb árlejtésnek a munkát kiadatik.

Feltételek Mezőterem község előljárás-gánál meg tudhatók. A tárgyalási nap pályá-zóval közöltetni fog Árlejtések (Szatmárme-gye) Mezőterem község előljárásához f. év április hó 15-ig adandók be.

Mezőterem 1905 március hó 21.

Dömötör Elek

Sehrádi Márton

községi jegyző

községi bíró

A T. gazdaközönségnek!

Van szerencsénk ajánlan elsőrendű államilag ólom-zárolt arankamentes lóhere és luczerna magot, ugyszintén eredeti quodlinburgi kitűnő csiraképes-ségű répamagvakat és kemócsin fű-magot legolcsóbb napiárakon.

Kiváló tisztelettel

Holländer Adolf és Fia

Piacz-utca 28 szám.

Új rőfös üzlet!

10000 méter selyem

Melynek ára

Ezelőtt 1 frt 20 kr. — Most csak 63 kr.

megérkezett és a legdusabb színválasztékban kapható.

Lóvy F.

A volt Szifft Aladár-féle helyiségben. Kékre festett kirakat.

Olcsó árak. — Tulkövetelés kizárva.

Nyomatott körforgógépen a Debreceni Újság nyomdájában (Tulajdonos: Than Gyula).